

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K., — f.
Vidéken „ 9 K., „ 4 K., 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Előkészületek a képviselőházban.

Andrássy beterjeszti a választói törvényjavaslatot.

A képviselőház holnap tartja első ülését, amelynek nagy jelentősége van a magyar parlamentarizmus történetében: gróf Andrássy Gyula miniszter beterjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot. Erre a nevezetes eseményre nagyban készül az egész képviselőház. Justh Gyula elnök a mai délelőttöt a Házban töltötte s elintézte a távolléte alatt összegyűmelt anyagot. S az egész idő alatt folyton egymást érték nála a képviselők, akik az iránt érdeklődtek, mi lesz holnap.

Az ülés valószínűleg rövid lesz. Délelőtt tíz órakor kezdődik s jó negyedórát el fognak foglalni belőle az elnök előterjesztésével. Ezután következik a nagy pillanat: gróf Andrássy Gyula beterjeszti javaslatát. Az újság itt az, hogy a belügyminiszter hosszabb beszédet is mond, melyben kifejti javaslata alapelveit s körvonalozza a kormány

álláspontját. Maga a miniszter fogja indítványozni a Ház egy régebbi határozatához képest, hogy harmincegy tagu ad hoc bizottságot küldjenek ki, mely a javaslatot a képviselőházi tárgyalás számára előkészítse.

Holnap terjeszti be Wekerle Sándor miniszterelnök az annexióról szóló három szakaszos javaslatát is. Ezzel ki is merül a holnapi napirend s csak a munkarend iránt fognak határozni. Csütörtökön valószínűleg az ad hoc bizottságot választják meg.

Mivel a holnapi ülés szerdára esik, az interpellációk is esedékesek. Egyelőre azonban csak egyet irtak be az interpellációs könyvből: Rakovszky Béla a külügyi helyzetről. Ami a delegáció tanácskozása alatt még belé szorult, azt most akarja még világnak eresztetni. Valószínű azonban, hogy holnap lesznek újabb bejegyzések is.

Hogy a legközelebbi napokban már él-e a Ház a sürgősséggel, erről nem döntöttek még. Azonban valószínű, hogy mindenképpen folytatni fogják a tárgyalásokat, nehogy a képviselőház indemnitati nélkül maradjon. Arról, hogy a költségvetést is letárgyalják még karácsony előtt, alig lehet szó.

Jellemző a közönség érdeklődése, hogy már ma elkapták a holnapi ülés összes karzati jegyeit.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Ma délelőtt tíz órakor a kabinet összes tagjai a miniszterelnöki palotában dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra gyűltek egybe. Jegyzőként Márffy államtitkár szerepelt. A minisztertanács, értesülés szerint, mindazokkal a kérdésekkel foglalkozott, amelyek a képviselőháznak holnapujból kezdődő ülésével összefügnék. Azonkívül a legutóbbi minisztertanács óta felhalmozódott folyó ügyeket intézték el.

Török csapatok a szandzsákban. A Politische Korrespondenz szaloniki értesülése szerint a török hadügyminiszterium a plevjei és szienicai török csapatok parancsnokának ismételt javaslatára, valamint a mohamedán albánok azon aggodalma miatt, hogy a novibazári szandzsákba szerbek és montenegróiak erőszakkal be fognak törni, a 8. hadtest parancsnokát arra utasította, hogy további hat zászlóalj gyalogságot küldjön a szandzsákba. A mohamedán albánok hajlandók negyvenezer önkéntest állítani és ismét fegyvereket kérnek, hogy minden eshetőségre készen legyenek.

FÉRFI KALAP UJDONSÁGOK FEKETE TÉNÉL

A kis árvák.

Írta: Nagyné Nagy Erzsi.

Miskolcon az u. n. avási temető a hegyen van. Néhány éve minden ősszel, úgy október közepe táján, egy fogat áll meg a temető alatt.

Karcsu, gyászruhás asszony száll ki belőle; nemes arcáról a bánat és megadás olvasható. Mintha azonban ez is azért volna így, hogy még szebbé, igézőbbé tegye azt a Madonna-arcot.

Két szép koszorút hoz rendszeren. Egy fehérvirágút pálmákkal és babérral s egy színeset.

Előbb a fehéret helyezi egy kis sirhantra, hol sok ideig sir, azután megtörve viszi a másik koszorút egy nagyobb sirhanthoz. A mint itt is eltöltött egy jó fél órát, visszamegy kocsijárához.

Ezelőtt két évvel szintén elhozta koszoruit a szép asszony s most nagy meglepetésére egy új sirhant volt néhány lépésnyire gyermeke sírjától.

Másnap egy nagy bokréta virággal ismét eljött az asszony. Első tekintete az új sirhantra esett, melyet most már három

kis kezdetlegesen kötött koszoru is díszített, melyből azt következtette, hogy ott egy jó apa, vagy egy szerető anya nyugszik, kinek gyermekei helyezhették oda a koszorukat — s fájdalommal gondolt az árván maradt kicsinyekre.

Gyermeke temetésének évfordulóján — végtelen fájdalom vett rajta erőt; ilyenkor még azt sem tudta, a mi körülötte történik.

Kevés idő múlva vidám, kacagó gyermek hang zavarta fel szomorúságából. A mint feltekintett, látta, hogy három gyászruhás gyermek áll az új sirhant mellett s egy-egy csomó virágot tesznek a sirra.

Egy három éves kis lányka volt oly vidám. Ugy-e dada, mondá öreg kisérijüknek, kedvesen selypítve, most meglátom az anyukát; azért voltam én olyan sokáig jó baba. Most vigyen oda és mutassa meg, hol az édes anyuskám.

Az öreg asszony elfordult, nem tudott szólni; a legnagyobb — olyan nyolc éves lehetett, — ölébe vette a babát s egy korán érett gyermek komolyságával mutatott a földre: — anyuka a földben van, őt már többet nem láthatjuk.

Egy ideig csak hallgatott a gyermek, de a mint megértette, hogy ismét nem láthatja édesanyját, sirt, kiabált, hogy engedjék a földre, mert ő jó volt és megy az anyukához. A mint letették, olyan keservesen sirt, hogy még a kőszívet is megindította volna, azután a sirhoz térdelt s parányi kezecskéjével gyorsan szórta széjjel a puha földet s egyre mondogatta: — megkereslek anyuka, hogy ne aludjak már mindig a Magda kisasszonnyal, csak te veled akarok aludni.

Hiába vigasztalták, becéztek, ígértek neki mindent, nem ért az semmit.

Végre nagyon kifáradt és megnyugodott, sőt még kacagott is, mert arra gondolt, hogy hátha elbujt anyuka, hiszen máskor is megtette azt. Elkezdett tipegni köröskörül. Egyszerre csak nagyot kiáltott örömeiben s még mielőtt meg lehetett volna akadályozni, a gyászruhás asszonyhoz futott: „meg vagy anyuka, meg vagy” — kiáltotta s egy pillanat alatt felkuszott az asszony ölébe, nyakát hevesen átszorította és hizelegve csókolgatta.

Az asszonyt meglepte a gyermek ragaszkodása s mivel végtelen szerette a

CSERÉP ÉS VASKÁLYHÁK TAKARÉK-TÜZHELYEK NAGYRAKTÁRA

Bészler és Dávid vaskereskedőknél

Debrecen, (Vecsey-ház) Piac-utca 7.

A bosnyák-szerb határról. Agyonlőttek egy osztrák- magyar katonát.

Krakó, nov. 10. A „Nova Reforma” című ujság jelenti Przemysből, hogy Podibynszki ottani kereskedő ma táviratot kapott, hogy fiát, aki jelenleg a 10. ezred 4. századában egy szerb határ melletti helyőrségben szolgál, egy szerb katona agyonlőtte. Közlebbi adatok hiányzanak.

Saloniki, nov. 10. A plevljei török katonai parancsnok a szerb határon észlelhető gyanús csapatmozdulatok miatt erősítést kér. Az osztrák-magyar csapatok szombaton a szerb határ mentén Visegrádig nyomultak előre. Nemsokára ezután a távolból fegyverropogás hallatszott. Plevljében azt hiszik, hogy az osztrák-magyar csapatok egy szerbiai bandát, mely a határon betört, visszazűztek Szerbiába.

Szabolcs vármegyének lefujtak.

Andrássy leirata.

Semmi sem lesz a kikerekítésből.

Az a nagy port felvert mozgalom, mely Szabolcs vármegye kikerekítése ügyében megindult, befejezést nyert a belügyminiszteri leirattal. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter mai napon Szabolcs vármegye közönségéhez intézett leiratában ugyanis kijelenti, hogy ez idő szerint nem tehet eleget a kérelemnek.

A belügyminiszter erre vonatkozó leiratát egész terjedelmében itt közöljük:

„A vármegye területének kikerekítése érdekében 1908-dik évi augusztus hó 29-diki rendkívüli közgyűléséből 633/Bgy. sz. a. hozott határozatára, illetve e határo-

zattal megbízást nyert küldöttsége részéről szeptember hó 2-án elem terjesztett felirati kérelmére a vármegye közönségét a következőkről értesitem:

A vármegye közönsége abban az érdekből fordul hozzám felirati kérelmével, hogy a törvényhatóság területe a jelenleg Hajdu vármegyéhez tartozó Hajdunánás r.-t. város, valamint Hajduhadház, Hajdudorog és Téglás községeknek Hajdu vármegye területéből Szabolcs vármegye területéhez leendő átcsatolása útján nyerjen megfelelő kikerekítést.

E kérelem tárgyi indokai kétségkívül figyelmet érdemelnek.

Magam is úgy ítélem meg a helyzetet, hogy a közigazgatásnak a helyes területi beosztáshoz fűződő érdekei a kért átcsatolás mellett szólnak s hogy a szóban forgó Hajdu vármegyebeli községeknek Szabolcs vármegyéhez való tartozandósága, e vármegye területébe mélyen beékelte földrajzi fekvésüknél fogva az átcsatolás az érdekelt lakosságnak is kényelmére és javára szolgál. Hajdu vármegye talán Szabolcs vármegye területéből kaphatott volna megfelelő kártalanítást.

Az átcsatolás eszméje azonban Hajdu vármegye részéről élénk ellenmondással s magának az érdekelt községek lakosságának körében is határozott idegenkedéssel fogadtatván, nem vagyok ez idő szerint abban a helyzetben, hogy a vármegye közönsége felirati kérelmének teljesítését megigérhessem.

A kért átcsatolás nem képez olyan országos érdeket, amelyet Hajdu vármegye és a leginkább érdekelt lakosság akarata ellenére — törvényhozásilag kimondani helyesnek tartanék.

Budapest, 1908. okt. 3.

Andrássy s. k.”

gyermekeket, karjára vette a babáskát s összeösköltte. A kis leány panaszkodott, majd becézte: nem szeretted, ugy-e, azért hagytál el, most nem jössz soha hozzám aludni, Lilike mindig jó baba lesz, csak jöjj haza ismét, ne menj vissza abba a csunya földbe, édes jó anyuska. Ugy-e, haza jössz?

Az asszony a meghatottságtól nem birt szólni. Felhajtotta egészen a fátyolát, hogy hátha észreveszi a gyermek a tévedést. De az oda sem nézett, hanem átfogta a nyakát oly erősen, mintha soha el nem akarná engedni, fejcséjkjét boldogan vállára hajította, miközben folytonosan beszélt. — Hogy jó szófogadó baba lesz már ezután Lilike.

Az asszony egyik kezét szívéhez szorította, annyira fájt, hiszen a gyermek minden szava törsturásként hatott agyonzaklatott szívére.

Az övé is ilyen szép, kedves, okos, értelmes volt. Forró volt a csókja, édes az ölése, kacagásától, dalától hangosak voltak a szobák és most? Mindene itt, ebben az irigy, hideg földben van. Számára nincs napfény, nincs tavasz, madárdal, —

virág is csak egy nyílik már neki — a sirvirág.

Most ebben a pillanatban nem is gondolt arra, hogy a jó Isten a legjobb, a legnemesebb lelkű emberek türelmét szokta próbára tenni s ki tudja, mennyi sok csapat, szenvedést, fog mérni még reá.

Leült a gyermekkel s ismét elkezdte csókolni örületesen; úgy magához szorította szegénykét, hogy az felkiáltott: ne szoríts már agyon anyuka.

Néhány perc múlva már a másik két gyermek is ott volt mellette. A legnagyobb nyolc, a középső hat éves lehetett. Nagy bémész szemekkel olyan édesen néztek.

Előbb a legnagyobb ment hozzá, kis leányosan meghajta magát, kezét osókölt.

Azután odahajította ő is szép fűrtös fejcséjkjét a néni ölébe s csendes, vontatott hangján kezdte mondani: olyan nagyon szép a néni, mint a mi mamánk volt. Ugy-e, majd lesz a mi mamánk? Eljön hozzánk, ha megigérjük, hogy jök leszünk. Mindig jó babák voltunk mi, hanem egyszer eljött hozzánk a góya, hozott egy

VÁRMEGYE.

Tolvaj kocsis. Tarnóczy Sándor mártónfalvai dohányos gazdától kocsisa, Tolcsy Lajos harminékét koronát ellopott és megszökött. A tolvaj kocsist körözik.

TÁRSAS ÉLET.

Az orvos ur kalandja.

Egy nagyváradai orvossal esett meg a következő mulatságos történet. Még az ősz elején Bayreuthba utazott a Wagner-életrajz megfigyelésére. A vasuton megismerkedett egy fiatal asszonnyal, aki nagyon műveltnek, főképp zeneértőnek mutatkozott.

Elmondta, hogy B. A. nagyváradai honvédhadnagy felesége, most Budapestre utazik a szüleihez, de már néhány nap múlva visszatér Váradra. Megkérte az orvost, hogy bajor útjáról mennél több anizsot küldjön neki.

Az orvos, akit egész elbájolt a kedves menyecske okosságával és elmésségével, csakugyan nem mulasztotta el egy napon is, hogy néhány képes levelezőlapot ne küldjön B. A. honvédhadnagy felesége oimére.

Amikor visszaérkezett Nagyváradra, sietett is felkeresni a hadnagy lakását. A hadnagy otthon volt.

— X. orvos vagyok. Az uton szerencsém volt megismerkedni neje önágyságával s most jövök tiszteletemet tenni.

A hadnagy előbb megütközve nézett a vendégre, aztán felkacagott:

— De uram, hisz én nem is vagyok nő! Sose volt feleségem... Ellenben az anizsujait megkaptam. Tehát ön volt az.

A megdöbönt orvos csak néhány nap múlva tudta meg, hogy az a hölgy, aki B. A.-nének adta ki magát, a városi színház egy ravasz kardalosnője volt.

Gyilkos asszony.

A vadházasság vége.

Egy asszony rémtette.

Beismerés után tagadás.

Tegnapi számunkban megirtuk, hogy a hajdunánási rendőrség

szép pici pólyás babát, de nem szeretett nálunk lenni az a kis baba, mert azt mondja dada, hogy lármáztunk és elment vissza az angyalokhoz, az anyuka is elment utána.

Ugy-e édes néni eljön hozzánk? Ugy fogjuk szeretni, mint a másik anyukánkat.

Az asszony mosolygott a gyermek ártatlan csacsakásán. Szegény, ártatlan gyermekeim — sóhajta — bár soha el ne haghatnának, szerető anyátok lehetnek.

De hisz őt otthon szerető férje várja, ki vele együtt siratja elvesztett kicsikéjét.

Könyes szemmel bucsuzott az árva apróságoktól, de azóta, valahányszor erőt vett rajta fájdalma s imádkozni jött a kiesi sirhanthoz, mindig megkönnyebbült, ha ott találta a három kis árvát is, kinek édes csevegése jóleső balzsamként hatott fájó szívére. Csak az apró Lilike nem tudta sehogysem megérteni, hogy az ő képzelt anyukája mért oly szomorú s mért nem marad velök mindig, hogy örökdiék az ő álma felett.

Legjobb a Békési Róza Márvány (Eschéger) szappana

elfogta az e hó 2-án állítólag öngyilkossággal elhalt Csuka László tanyai béres feleségét azon gyanu alapján, hogy az elhalt embernek ő a gyilkosa. Az asszony, Forrai Zsuzsanna, aki vadházasságban élt Csuka Lászlóval, beismerte, hogy ő gyilkolta meg a vele vadházasságban élt embert.

Mint megírtuk, a debreceni kir. ügyészség megindította a vizsgálatot, amint Forrai Zsuzsanna elfogatásáról a hajdunánási rendőrség értesítette. Elrendelte az e hó 3-án eltemetett Csuka László holttestének exhumálását és felboncolását, ami hétfő délután megtörtént.

Forrai Zsuzsanna, aki már többekkel élt vadházasságban, elfogatásakor azt vallotta, hogy november 1-én, vasárnap este ő is, Csuka László is ittasak voltak és ilyen állapotban összevesztek. Csuka László rátámadt, mire ő önvédelemből megfojtotta. Azután pedig kötelelet kötött a nyakára és kivitte a tanya ólja mögé, ahol egy akácfa alatt lefektette, hogy, midőn reggel rátalálnak, úgy tűnjék fel, mintha öngyilkosság történt volna.

A véletlen folytán kipattant a titok és most már a hajdunánási rendőrség börtönének lakója Forrai Zsuzsanna. Legközelebb pedig bekísérik a debreceni kir. ügyészség fogházába.

Az elrendelt exhumálást és boncolást hétfőn délután Dézsi Gyula dr. kir. alügyész jelenlétében megejtették. Megállapítani azonban semmit sem lehetett, mert a holttest már teljesen feloszlásnak indult. Még a kötél nyomát a nyakon sem lehetett megállapítani, valamint a belső szervekből sem állapíthatott meg az orvos semmit.

Forrai Zsuzsanna bizonyára erről tudomást szerzett valahogyan, mert, midőn a boncolás megejtése után újból kihallgatták, már tagadta, hogy ő fojtotta volna meg Csuka Lászlót. Ez a tagadása azonban nem változtat az ügy állásán, mert minden jel arra mutat, hogy Csuka Lászlónak gyorsan bekövetkezett halálát Forrai Zsuzsanna okozta.

A vizsgálat tovább folyik, az lesz hivatalosan kideríteni a teljes valóságot.

Véres családi dráma.

Agyonverte a feleségét.

Tegnap kora reggel, mint Nagyváradról jelentik: a Kórház utca 27. számú ház udvarán halva találták Gróza Demeter bérkocsi-tulajdonos feleségét. A házbeliek tudták, hogy tegnapelőt késő este véres családi jelenet játszódott le a házastársak között, de akkor senki sem lépett közbe, mert hasonló civakodások mindennaposak voltak Gróza Demeteréknél.

Erre pedig az asszony adott okot, aki évek óta idült alkoholistá volt. Hetenként többször megtörtént, hogy az asszony holt részegre leitta magát és ilyenkor óriási botrányokat rendezett. A jómódu bérkocsi-tulajdonos emiatt eleinte szép szóval kérte

az asszonyt, később aztán durvább eszközökkel akarta józanságra szoktatni. Az asszony többször meg is fogadta, hogy megjavul, de mielőtt magában maradt otthon, pálinkát, bort vitt haza és újra leitta magát. Az utóbbi napokban már naponként tehetetlen részegen találta otthon a bérkocsi-tulajdonos a feleségét.

Szombaton este már az utcán a gyerekek ujságotlák a hazatérő Gróza Demeternek, hogy megint részeg a felesége. Az elkeseredett ember vad felindulással rontott be az asszonyhoz:

— Te állat, hát újra leittad magad!

— Az asszony durva káromkodással válaszolt, mire az ember egy erős gyepőlőszíjat kapott fel és elvakult indulatában az asszonyt addig verte, amíg össze nem rogyott s akkor kilökte az udvarra. A házbeliek hallották a verekedés zaját, de már eléggé megszokták a zenebonát Grózáék háza körül, Mikor aztán reggel holtan találták meg az asszonyt, megfenyegették Gróza Demetert, hogy feljelentik, mert agyon verte a feleségét. A bérkocsi erre maga jelentkezett a rendőrségen és elmondta, hogy évek óta milyen életet élt a feleségével s hogy most, mikor újra ittasan találta, annyira felindult, hogy kezét emelt rá és megverte, de ez a verés nem okozhatta az asszony halálát.

A rendőrség a jelentés nyomán megindította a nyomozást. A halott asszonyt bevizsgálták a hullaházba, ahol az orvosi vizsgálatnál kiderült, hogy az asszony testen oly súlyos ütések nyomai láthatók, amelyek halálosak lehetnek, azonban csak a boncolásnál állapíthatják meg kétségtelenül, hogy nem okozhatta e szeszmérgezés is az asszony halálát.

Gróza Demetert, a hitvesgyilkos bérkocsi-tulajdonost letartóztatták s átkísérték az ügyészség fogházába. A további vizsgálatot ma indítja meg a vizsgálóbíró.

VÁROSHÁZA.

Vasuti közgyűlés. A hajdunánási vasut részvénytársaság e hónap 18-án d. e. 10 órakor tartja közgyűlését Kovács József polgármester elnökelete alatt. A közgyűlés szövé fogják tenni a Hajdu vármegyei közgazgatási bizottságnak legutóbbi ülésén felmerült panaszokat is.

Aki nem akar havat hányni. A városi utcaseprők immel-ámmal fogadták a rendeletet, hogy az utcákról a havat elhánnyják, sőt az egyik a hóhányást megtagadta azon az alapon, hogy ő utcaseprő. Aczél Géza főmérnök példaadásképpen azonnal elcsapta a hivatalától a kényeskedő utcaseprőt és hivatali felszereléseit (seprő, kaparó és lapát) is menten elkoboztatta.

Vasuti feljáró. A dohánygyár mögött, ahol már sok vasuti szerencsétlenség történt, a város és máv. feljárót épített. A tervek elkészültek és tegnap délelőtt a város és a máv. képviselői az építés részleteire nézve is megállapodtak. A feljáró építéséhez a jövő év tavaszán fognak.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága a jövő hét elején tartja rendes közgyűlését, 17—20-ik közt. Kovács József polgármester értesíti a bizottsági tagokat, hogy a következő névszerinti szavazásokat tűzte ki a közgyűlés napirendjére: Stenczinger-féle ház megvétele (névszerinti szavazás másod ízben); Rákóczi utca 41. számú telek végében levő városi telek elidegenítése (névszerinti szavazás másod ízben); Bethlen u. 39. számú házastelek megvétele (névszerinti szavazás első ízben).

Nagy vasuti szerencsétlenség Budapesten.

Zizenegy sebesült.

— Fővárosi tudósítás. —

A Párkányánáról ma hajnalban 4 óra 53 perckor elinduló 217. számú személyvonattal ma reggel nyolc órakor a nyugati pályaudvaron baleset történt. A baleset következtében 11 ember megsebesült.

A szerencsétlenség híre hamar elterjedt a fővárosban és számtalan halottról, súlyos sebesültről tudtak. A hír ebben a formában szerencsére túlzottan bizonyult.

Tudósítónk jelenti:

A 217. számú helyi személyvonatnak 3 óra 30 perckor kellett a nyugati pályaudvarra beérkezni. Szobnál azonban olyan késése volt, hogy azt Budapestig a vezető mindenképpen be akarta hozni.

Az utolsó állomás, Rákos rendező után teljes menetsebességgel nekieresztette a vonatot, úgy, hogy még a nyugati külső pályaudvaron is teljes gyorsasággal jött, bár így is fél órai késéssel érkezett.

A belső pályaudvaron a vezető fékezni akart és ekkor nagy rémületére vette észre, hogy a Westingshause-fék nem működik.

Híába kísérett meg mindent, az érkezési oldal közepső (2-ik) vágányán berobogó vonat nekiszaladt a vonaljáró baknak.

Az összeütközés oly erős volt, hogy a mozdony eleje felemelkedett, a kocsik recsegve-ropogva ütdtek egymáshoz, a kocsiablakok csörömpölve hullottak a sínek közé, ugyanabban a pillanatban csaknem minden kocsiból segélykiáltás, jajveszékélés hallatszott, egyik-másik utas, akinek semmi baja nem történt, mint az örült, ordítva, segítségért kiáltva rohant ki a pályaudvarról.

Nagy szerencsének mondható, hogy ugyanabban a pillanatban, melyben az összeütközés történt, a fék ismét működni kezdett és sikerült a kocsikat hirtelen megállítani, különben tényleg végzetes szerencsétlenség történt volna.

Az utasok már mind kiszállásra készültek, egy részük a Perronajtókban állott. Az összeütközés pillanatában tényleg azt lehetett hinni, hogy halottak és halálosan sérültek vannak nagy számmal.

A rendőrség pályaudvari kirendeltsége azonnal intézkedett és néhány perccel később 2 kocsival, 6 hordágygyal és 13 mentőorvossal megérkeztek a mentők, kiket dr. Kovács Aladár mentőegyesületi igazgató és dr. Fischl főorvos vezetett.

Ezek aztán gyorsan első segélyben részesítették a sérülteket.

Súlyos sérüléseket szenvedtek:

Verebély Józsefné, 27 éves, földmives neje, akinek belső sérülései vannak. A Rókus-kórházba szállították.

Sulyos zuzódásokat és egyrázkódást szenvedett Ilyefalvi Vitéz Lenke 8 éves iskolásleány, akit szüleinek rákospalotai lakására vittek.

Könnyebben megsérültek: *Fuchs* Antal máv. ellenőr, *Markhó* Lajos máv. hivatalnok, *Witthall* Lajos máv. hivatalnok, *Skubunya* Béla máv. hivatalnok, *Pásztori* Natália posta- és táviráda kézbesítő, *Pechlikán* Ödön tanuló, *Reim* Gizella gimnáziumi tanuló, *Kiss* Antal cipész, *Wittreich* Nándor díjnok, *Eszéki* Olga tanuló leány, *Weszelowsky* Márk tanuló és *Fenyves* Lajos hivatalnok.

A könnyebb sérültek száma sokkal nagyobb, de csak a megnevezettek jelentkeztek a mentőknél.

A máv. igazgatósága és a rendőrség megindította a vizsgálatot.

SZÍNHÁZ

Püspöky Imre sirja.

Gyűjtés a siremlékére.

Régi, érdemes művésztagja volt hosszú évtizedeken keresztül a debreceni színháznak *Püspöky* Imre. Igazán debreceni színész volt, aki szeretettel csüggött a debreceni közönségen, úgy hogy még jobb anyagi előnyök kecségtetésével sem tudták elvinni innen. Hiába kínáltak neki jobb szerződéseket, ő itt maradt Debrecenben.

Ez a példás hűség Debrecen városához valóban fehér holló számba megy a festett világban élő emberek életében, akiknek „házaja a nagyvilág”. *Püspöky* Imrénnek csak Debrecen volt a hazája, ő maga itt alapított családi fészket, itt élte le művészi sikereiben gazdag életét, itt is halt meg, mint debreceni polgár.

Annyi szép, nagy sikert aratott a debreceni színpad deszkáin! Hogy dédelgette, becézgette a debreceni közönség és meg is siratta igaz könyűkkel, mikor elhantolták a Szent Anna utcai temetőben, ahol egyszerű fakereszt jelöli a sirját. Az a fakereszt már nagyon megkorhadt és ha emlékkövel nem jelöli meg nyugvó helyét a hálás kegyelet, maholnap jeltelen sirban fogja nyugodni örök álmát, mert szerény viszonyok közt élő özvegye nem képes férjének siremléket állítani.

Nem hihetjük, hogy *Püspöky* Imrét ily hamar elfelejtette volna a debreceni közönség, hiszen még pár év előtt ünnepelte és még balálában is megérdemli, hogy kegyelettel gondoljon reá. Nem jeltelen sirt érdemelt ő! Tehetséges művészember és a debreceni közönséghez haláláig hűséges volt: megérdemli, hogy maradandóbb siremlék hirdesse emlékét. A nyilvános gyűjtést ezennel megindítjuk; a *Püspöky* Imre siremlékére befolyó adományokat pedig nyilvánosan nyugtázzuk a „Debreceni Újság” hasábjain. Az elhunyt művész tisztelőinek és barátainak szeretetébe ajánljuk a siremlék ügyét.

Mi történt az éjjel? Hát az történt, hogy *Gyöngyi* Izsó, a debreceni színtársulat kiváló művésze egy egész színházi estén az ő istenadta tehetségével, művészete tehetséges erejével, aranyos jó kedvével, természetesen, keresetlen humorával vonta be az előadást. Dominált egy egész színjátékot és olyan jókedvre, derűre hangolta a közönséget, aminő csak az igaz művészet forrásából bugyog fel. Az ő művészete pedig kristálytisztán csörgedezett. Ő volt az est hőse. Egy maga tette kellemessé a színház egész közönségének az estét. Övé volt a diadal, övé az elismerés is.

A színházi iroda jelentése. Szombaton kerül színre másodszer a nagy sikert aratott „Csókpirulák”, (vörös színlapos darab). Az igazgatóság csakugy, mint az első előadásán e darabnak, felhívja a t. bérlo közönséget, a mennyiben nem óhajtják e darabot végignézni, jelentsék be a színházi pénztárnál és az igazgatóság a jegy árát készséggel visszaadja. — Vasárnap, mint rendesen, két előadás tartatik. Délután mérsékelt helyárrakkal *Bisson* kacagató énekes bohózata: „Mi történt az éjjel” kerül színre, este pedig a „Nagymama” új operette bemutató előadása. — Pénteken a „Manfréd” 3-ik előadása iránt szokottnál nagyobb érdeklődés mutatkozik, melyet ez a klasszikus mű előadása meg is érdemel. — Csók-király, *Stojanovits* nagyszerű operettje lesz a legközelebbi premierje a társulatnak. Ezzel párhuzamosan *Schakespeare* megrázó tragédiáját, „Romeo és Julia”, tanulja a drámai személyzet.

Színészet Székelyhídon. *Dobos* Nándor színtársulata ugyancsak aratja a babérokat Biharmegyében. Legujabban Székelyhídon tart előadásokat és ha a további előadásokat is olyan siker fogja honorálni, mint az eddigieket, úgy Székelyhídról a primadonnát nem kell utánvétellel elszállítani. A társulat, de különösen *Novák* Ilona, az első szubrett, valósággal a közönség kedvence lett s neki köszönhető a siker nagyobbik fele.

Challant herceg. Az „Uranus” tegnap bemutatott új műsorának egyik kimagasló, rendkívül érdekes képe, *Challant* herceg, aki édes apjától bucsút vesz, mert a keresztes hadjáratba megy. A fiu apja — az öreg király — fia távozása után szobájába tér, délutáni álmot alszik. Később be lép hozzá második neje és a királynénak kedvese s hogy a trónt elfoglalhassák, az alvó király fülébe mérget öntenek. A keresztes táborban levő fiu, ezt a jelenetet álmában látja, sietve hazatér, az apja sirboltjában boszut esküszik az orgyilkosok ellen. A királyi palotában fényes lakomavan. Orgiát ülnek, midőn beront hozzájuk *Challant* herceg kivont karddal s véres boszut áll. Ezt a pompás képet egy gazdag műsor keretében, melynek minden egyes száma édekfeszítő, szép és kellemesen szórakoztató, még csak ma mutatják be este 6, 7, 8 és 9 óras előadásokon. Holnap újból teljesen új műsor lesz.

Gyermek-előadás az Uranusban. Ma, szerdán d. u. 4—5-ig félhelyáru gyermek-előadás lesz kitünő, új műsorral; melyre az érdeklődők figyelmét különösen felhívjuk. A műsor, mely 10 képből áll, a legnagyobb gondnal van összeállítva.

Az Uranus mai, kitünő, új műsora. 1. Páris. (Term. föl.) — A szép pék kisasszony. (Bohózat.) — 2. *Challant* hercege. (Szenzációs.) — 4. Égő vizek *Versailles*-ben. (Színes, term. föl.) — 5. *Tell* Vilmos. Opera. (Zeneszám.) — 6. Milyen fogalmaink vannak a rendőrségről? (Ujdonság.) — 7. Amerikai végeladás. (Bohózat.) — 8. Gyermeki ártatlanság hatalma. (Dráma.) — 9. Al bárónő és a betörők. (Bohózat.) — 10. 90 Léghajó versenye a nagy *Gordon* *Bennet* díjért Berlinben, okt. hó 10., 11. és 12-én. (Helyszini föl.) Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete pont 6, 7, 8 és 9 órakor. Helyárrak, mint rendesen. Szigorú elite családai műsor. Holnap teljesen új műsor.

Életunt leány.

Gyufaoldatot ivott.

Egy, az étellel meghasonlott leány öngyilkosságot követett el tegnap Debrecenben. Tette azonban nem úgy sikerült, amint akarta és most a közkörház belgyógyászati osztályán fekszik rettenetes kinok között.

A szerencsétlen, életunt leányt *Gorgyán* *Juliánának* hívják. Mindössze tizennyolcadik életévét töltötte még be. Mint szobaleány szolgált a *Széchenyi* utca 46. számú házban, *Adler* *Ignácnál*. Néhány nap óta fejébe vette az öngyilkosság gondolatát, amit tegnap este végre is hajtott. Egy csomó gyufa mérget feloldotta és azt megitta. A foszforméreg kinokat okozott a szerencsétlen teremtésnek és jajgatni kezdett. Jajgatására berohantak hozzá a házbeliak, akik, miután látták a leány vergődését, gyorsan előhívták a közelben lakó dr. *Varga* *Emil* orvost, aki első orvosi segélyben részesítette az életuntat.

Gorgyán *Juliánna* később viszsanyerte eszméletét. A mentők beszállították a közkörházba, ahol a belgyógyászati osztályon további gyógykezelés alá vették. Megjelent a kórházban a rendőrség és kihallgatta. A szerencsétlen öngyilkossága okául csak ennyit adott elő:

— *Meguntam az életet.*

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről. A leány állapota nagyon sulyos, bár fölépülésében biznak kezelő orvosai.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** *Wesprémy* *Zoltán* főispán ma a fővárosba utazik, hogy az új szervezeti szabályzat ügyét megsürgesse. Az új szervezeti szabályzat jóváhagyása annál inkább sürgősebb, mert a tisztújításra a pályázatot már az új szervezeti szabályzat alapján akarja meghirdetni a főispán.

* **Ha a hó esik, nincs lóvasut.** A helyi vasut nem törődött soha a közönség érdekeivel, a várossal kötött szerződéssel sem, csupán az osztalékra dolgozott mindenha. Különös módon bánt hétfőn a bérloivel is, akik a *Hatvan* és *Kossuth* utcai vonalat használják: a gyatra lófejűt. Hétfőn havazott; két araszos hó feküdt meg az utat; a járdák sikosak voltak; nő és gyermek ilyenkor használná leginkább ezt a gyatra közlekedési eszközt: a lófejűt. Hétfőn azonban a lóvasut egyáltalában nem közlekedett. A bérletjegyes közönség gázolhatta a hideg hólevet. A közuti vasut igazgatósága, ahelyett hogy 30—40 nap-számossal félnap alatt szabaddá tette volna a pályát, egész napra beszüntette a lóvasut közlekedését; nyilván arra várt, hogy kisüt a jó meleg nap és elvégzi ingyen a pálya szabaddátételét. Még a megállóhelyeken sem hanyatta el a ha-

vat, úgy hogy a közönség térdig érő hóban juthatott csak a kisvonaatra. Mikor látták, hogy a hó nem olvad el, kedden 6-8 álmos nap-számossal hozzá fogtak a hó eltakarításához és megindult a lovasuti közlekedés is. De a bérlőket vajjon kárpótolja-e az igazgatóság az elvesztett napért és azért a kellemetlenségért, hogy éppen akkor nem használták bérletjegyüket, amikor legjobban ráutalta őket az időjárás.

*** Gróf Károlyi Gyula a városi muzeumnak.** Eppen most egy esztendeje, hogy Debrecen város muzeuma szép és gazdag bronzkori lelethez jutott: a hajdusámsóni földön talált, pártját ritkító bronzkardhoz és tizenhárom darab harci csákányhoz. Eppen a sámsóni lelet megszerzésének évfordulóján gróf Károlyi Gyula aradmegyei főispán ugyancsak érdekes s értékes ajándékokkal gyarapította muzeumunkat. A nagykarolyi régi várkastély hadi felszereléseiből megmaradt tárgyakat, u. m.: egy páncélt, két sodronyínget, egy sisakot s egy vaskezttyüt átengedte muzeumunknak, amely e becses ősi magyar vitézi fegyverzetet már haza is hozatta.

*** Téli tárlat.** A debreceni műpártoló egyesület november 21-től, december 7-ig téli tárlatot rendez a városháza dísztermében és a könyvtárszobában. A tárlat képei 19-én érkeznek meg. Az ünnepélyes megnyitásra meghívják gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi minisztert is, aki azonban aligha jön és előreláthatólag Weszprémy Zoltán főispánnal fogja magát képviseltetni.

*** Felolvasás az iparosoknak.** Az ipartestület dísztermében vasárnap délután dr. Gáspár Géza, a munkásbiztosító pénztár főorvosa tartott népies értekezletet a tüdőgümőkorról. Az igazán nemes célt szolgáló értekezletet nagyszámú közönség hallgatta végig. Az óriási terem zsúfolásig megtelt közönséggel és nagy figyelemmel hallgatták a szakértelemmel megírt tanulságos fejtegetést. Dr. Gáspár Géza merész, szinte megdöbbentő vonásokkal vázolta azt a betegséget, mely az emberiség nagyrészenek okozza korai vesztét. (Tüdővész.) Leírta a betegség kezdetét, fejlődését és romboló hatását. Előadását képekkel illusztrálta, amit villamos reflektor segítségével vászonra vetítettek. Az előadás este 7 órakor ért véget, amikor a közönség az előadó orvost lelkesen megajánlta.

*** Vértessy Gyula verses könyve.** A fővárosi és vidéki lapokban szét-szórta megjelent verseit önálló kötetben adja ki Vértessy Gyula torontáli tanfelügyelő, a ki a debreceni közönségnek régóta kedves írója, mert bár régen elszármazott innen, a hol hosszú éveken át érdemes újságírói működést fejtett ki, nincs a debreceni lapoknak olyan ünnepi száma, a mely az ő tollából verset vagy elbeszélést ne közölne. Ezzel is azt mutatja a jeles tollú író, hogy a régi, kedves köteleket, a melyek Debrecenhez fűzték, szeretettel ápolja most is. Verses könyvére most előfizetési felhívást adott ki, a mely így szól: Verseimet, körülbelül tíz év termését, most rendezem sajtó alá. A kötet ez

év karácsony táján fog megjelenni az Egenberg féle könyvkereskedés (Hoffmann és Vastagh) bizományában, Budapesten.

Hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozva legyek, kérem, sziveskedjék esetleges előjegyzését vagy előjegyzéseit a tulsó oldalon megtenni s azután azt nekem beküldeni, hogy a kiadómhoz eljuttathassam. A kötetet megjelenés után azonnal küldöm utánvét mellett. Amennyiben Czimed nem óhajtja azt előfizetés útján megrendelni.

Fűzött példány ára: 3 korona; kötött példány: 5 korona. Gyűjtőknek 5 példány után 1 tiszteletpéldányt küldök. Tisztelettel dr. Vértessy Gyula.

Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe dr. Vértessy Gyula, a debreceni közönség amúgy is kedvenc írójának verses könyvét.

*** A Csokonai-kör ünnepi felolvasó ülése.** November 17-én, Csokonai születése napján szokta a Csokonai-kör megkezdeni téli felolvasásainak sorozatát. E hagyományhoz hű marad a Csokonai-kör az idén is és f. hó 17-én, kedden tartja megnyitó ülését, amely első sorban Csokonai Vitéz Mihály emlékezetének van szánva. Ez ünnepi felolvasó ülésre a napokban bocsátottnak ki a meghívók, de a műsorból addig is felemlítjük Géresi Kálmán elnöki megnyitóját, dr. Csűrös Ferenc irodalomtörténeti értekezését, Nagy Vilmos humoros felolvasását, Szávay Gyula költeményét és Horváth Kálmán énekét. A felolvasó ülés a városháza dísztermében lesz.

*** Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Erdős Kálmán ref. 8 hónapos, Bódán János g. kath. 19 napos, Nagy László ref. 6 hónapos, Molnár László ref. 15 napos.

*** Szökött katona.** A nagyváradi 7. Vilmos huszárezrednél szolgált Szilágyi Ferenc debreceni fiú, akinek édes anyja Debrecenben, a Vendég utcán lakik. Szilágyi Ferenc megunta a gyöngyöletet és az elmúlt éjszaka csöndes bucsut mondott a nagyváradi kaszárnyának. Ezredparancsnoksága táviratban értesítette a szökésről a debreceni rendőrséget, amely a szökött katonát első sorban édes anyja lakásán kereste, de nem találta. A szökött huszárt egyébiránt körözik.

*** Bünyügyi tárgyalások.** November 9-től 16-ig az alábbi napokon lesznek tárgyalások: Nov. 11-én szerdán, Kovács Lajos ellen közveszélyű cselekményért, Varga Lajos ellen megfertőztetés büntetésért. Nov. 12-én, csütörtökön, Csegöldi László ellen házasság elleni erőszakért, Berger Farkasné ellen uzsora büntetésért, Winkler Mór ellen súlyos testisértésért. Nov. 13-án, pénteken, Fekete Ferenc és társai ellen okirathamisításért, Ifj. Cseke Gábor ellen házasság elleni erőszakért, Berger József ellen okirathamisításért. Nov. 14-én, szombaton, Nagy Miklós s 3 társa ellen lopásért, Szabó Ambrus ellen testisértésért, Végh Imre ellen testisértésért, Kádas Sándor ellen lopásért.

*** Kötött férfi harisnyák** 25 krajcárért, tiszta selyem férfi nyakkendők 3 drb. 1 forintért beszerezhetők a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.

*** Plissérozást és gombkészítést** saját gépén elvállal Kontsek Kornél áruháza.

*** „Vidéki egyetemek“** címen feltűnést keltő cikket közölt a B. H. Takács Menyhért jászói prépost tollából. A cikk annál inkább is számíthat az egyetemekért versengő városok érdeklődésére, mert tudvalevő, hogy dr. Takács Menyhért jászói prépost bizalmasa Apponyi Albert gr. közoktatásügyi miniszternek, tehát annak, amit ír, szinte félhivatalos jellege van. Az érdekes cikkben azt írja, hogy az öt vidéki egyetemből három állami jellegű lesz: Kassa, Pozsony és Szeged székhelyekkel és egyelőre legalább két-két fakultással. A 4. és 5. egyetem szerinte felekezeti jellegű lesz: a pécsi katolikus, a debreceni pedig protestáns. Mindkét felekezeti egyetem államsegélyt kapna és önkormányzata is felekezeti lenne, természetesen a főfelügyeleti jog a miniszteré lenne.

*** A Royal éttermenek ünnepélyes megnyitása.** Tisztelettel értesítem Debrecen nagyérdemű közönségét, hogy a tulajdonomat képező „Royal szálloda“ fényes új éttermét, amelyet nagy áldozattal, de izléssel és a legnagyobb kényelemmel rendeztem be, ma, kedden este a Magyar Imre és fia teljes zenekarának közreműködésével ünnepélyesen megnyitom. Az új étterembe Hunyadi utca felől külön bejárat vezet. Az étterem mellett áll az új díszterem, melyet nemcsak táncevigalmak rendezésére de nagyobb bankettek, lakodalmi ünnepek, névnapi estélyek, kabarék rendezésére különösen ajánlok. Kérem a nagyérdemű közönséget, sziveskedjék meggyőződést szerezni róla, hogy nemcsak éttermem és kávéháziamat, de dísztermemet is a modern kor igényeinek megfelelőleg pazarul rendeztem be s Debrecen egy kellemes, szép és fővárosias kávéházi étterem és díszteremmel igyekeztem gazdagítani. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását. Tisztelettel: Hauer Bertalan.

*** Téli keztyűket** Schön Sándornál szerezzünk be. Debrecen, Piac utca 12 (Stencinger ház).

*** Tánciskola megnyitás.** Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az őszi táncanfolyamot a következőképp osztom be: november hó 9-én, hétfőn polgárfiúknak fél 7-től 9-ig; nov. hó 10-én, kedden iparos ifjaknak 9-től 11-ig; nov. hó 16-án, hétfőn boston kezdet 9-től 10-ig. Magán órák bármely időben. Vasárnap öszzgyakorlat. Maradok tisztelettel Schaf János táncmester.

*** Debreceni Zander gyógyintézet** Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes fizikális gyógyberendezés. Főbb javalatok: Idült gyomorbeláttonia, székrekedés, elhízás, köszvény, csusz, idegszabák (ischias stb.). Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Erelmeszesedés, szivbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, bémulások. Gyenge testalkatu gyermekek fejlesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgöbülések. Forró lég fürdők. Villamosítás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogatathatják. Dr. Szász Adolf orvos.

*** Sónagykereskedési értesítő.** Adamek Ferenc debreceni sókereskedő, aki a Deák-utca 19. szám alatt óriási nagy sóraktárt rendezett be, amelyben állandóan 20 vagon sót tart raktáron, gondoskodott arról, hogy a közelgő sóhiány miatt ne legyen kára a debreceni kereskedőknek és mindenkori rendelkezésére áll az érdekelteknek, egyszersmint árait a legminimálisabb árrakra szorította le. Adamek Ferencel, akinek irodája a Teleki utca 102. szám alatt van, telefonon is lehet értekezni, felhívási száma 538. Ajánljuk a t. kereskedőviták figyelmébe.

Forrong a 48-as párt. Fronó, Andrásy ellen.

Nem kell a választói
reform.

Budapest, nov. 10.

A minnek régen meg kellett volna már történnie, mielőtt a függetlenségi és 48-as párt lejárt volna magát, a többségi pártnak kezd kinyitni a szeme, most látja már, hogy fegyvertársai minden békát vele akarnak lenyeletni és míg ők szárazon vannak, addig a 48-as párt — sajnos — szánalmasan vergődik a közösügyes és a nemzetellenes politika ingoványában.

Nyilvánvaló, hogy Andrásy Gyula gróf a választói reformjavaslatát a függetlenségi párt ellen és a párt letörésére csinálta meg. Hiszen a pluralitás is nyilvánvalóan ezt a célt szolgálja. Most már látni való, mily botorságot követett el a 48-as többség, mikor a belügyi tárcát az alkotmánypártnak engedte át. Most már az egész párt igazat ad Rátkay Lászlónak és társainak, a kik már az első hónapokban Andrásy Gyula ellen fordultak.

Olyan viharos jelenetek játszódtak le ma este a 48-as párt „megbeszélés”-nek csufolt értekezletén, a melyeket a jövő forrongás viharadarainak lehet nevezni. A párt legtekintélyesebb férfiai állottak fel Andrásyval szemben és kijelentették, hogy javaslatát visszautasítják és ellene késhegyig fognak harcolni. Hiába volt tehát a sok puhitgatás: a függetlenségi párt mesterségesen elnémitott lelkiismerete föltámadt és ennek más vége nem lehet: csak Andrásy bukása.

Az értekezleten Kossuth Ferenc elnökölt és az ő nagy tekintélye is kevés volt arra, hogy Andrásy javaslata ellen a legélesebben ki ne keljenek. Az elnöki megnyitó után Andrásy Gyula belügyminiszter ismertette törvényjavaslata alapelveit, zajos ellenmondások közepette, ami kinosan lepte meg a belügyminisztert és gróf Hadik János államtitkárt, a kik el sem képzelték, hogy az utolsó pillanatban ily váratlan ellenállásra és akadályra találjanak.

Legelőször gróf Batthyány Tivadar szólalt fel. Ellenzi a pluralitást, de ha még azt el is fogadná, a szavazati jog alapfeltételül feltétlenül a magyar írás-olvasást köti ki. Nem szavazza meg a javaslatot. Szentiványi Árpád még élesebben támadja Andrásy javaslatát; ő minden választói reformot ellenez. Türelhetetlennek tartja, hogy mindent a függetlenségi párttal akarnak lenyeletni.

— Nem úgy áll az, — szölt közbe Hadik.

— Nem a pártérdeket kell tekinteni, hanem az országos szempontokat — jegyezte meg idegesen Andrásy.

Nagy zugás támadt erre, mert ez nyílt beismerése annak, hogy a választói reformot a 48-as párt ellen csinálta meg Andrásy. Még Holló Lajos, a párt másik alelnöke szölt a javaslat ellen, különösen a pluralitást támadta.

Röviden válaszolt a felszólalásokra gróf Andrásy belügyminiszter. Azt mondta, hogy azon még gondolkozni fog, hogy a szavazati jogot a magyar írás-olvasáshoz kösse-e? Ujításként említette föl, hogy képviselőjelöltet ezután nem tiz, hanem száz választónak kell ajánlani. Ezzel a megbeszélés véget ért, de a pártkörben nagyon forró a hangulat és nem lehetetlen, hogy pár nap múlva ki fog törni a 48-as pártban a palotaforradalom. A beavatottak már is azt beszélnek, hogy Andrásy törvényjavaslatának nincs meg a többsége, mert a néppárt is ellene van.

TÁVIRATOK.

Kristófi a halálán van.

Budapest, nov. 10. A darabontvilág szomorú hírnévre vergődött alakja: Kristófi József belügynök haláls beteg fekszik budai, Labanc uti villájában. Vakbélgyulladás van és nem lehet megoperálni, mert 40 fokos láza van.

Az abruzzói herceg nősül.

Róma, nov. 10. Az abruzzói herceg nősülésének már nincs semmi akadálya. A király Elkins Kata kisasszonyt hercegnői rangra fogja emelni, úgy, hogy a milliomos kisasszony a királyi hercegnőkkel egyenrangú lesz. (A csengő dollár kiegyenlítő a születési ellentéteket is!)

Általános sztrájk.

Fiume, A szocialista párt a susáki munkások támogatásával a napokban kimompja az általános sztrájkot.

Az üldözés áldozata.

Prága, nov. 10. Katz Herman, a „Bohémia” szerkesztője ma a Moldva hidjáról leugrott. Holtan huzták ki a folyóból. Katz a csehek üldözésének áldozata; anyagilag tönkre tették.

Halálos párbaj.

Newyork, november 10. Carnatt Cock volt szenátort Nashville mellett párbajban ellenfele agyonlőtte.

Az osztrák kormányválság.

Bécs, nov. 10. Az osztrák kormányválság megoldása nagyon lassan halad. Pienerth báró kabinetalkitása váratlan nehézségekre bukkant, mindazonáltal remélik, hogy az új kabinetet a jövő héten meg tudja alakítani.

Felekezeti harc.

Bécs, nov. 10. Az egyetemi hallgatók német nemzeti párti csoportja és a zsidó egyetemi hallgatók közt ma botrányos verekedés folyt le az egyetemen. A verekedőket a rendőrség választotta szét. Többen megsebesültek.

HIREK.

A havazás. Kaposvárról jelentik: Tegnap este óta az egész megyében erősen havazik. — Szekszárdról jelentik: Itt és a környéken beállt a havazás. A hegyeket és földeket magas hóréteg borítja. Sok gazda még az őszi vetést nem végezhetette el.

Nagy vasuti katasztrófa. Toulouseból jelenti egy táviratunk: A Bourdeauxból Cettébe indult vonat Grisolesnél kisiklott. Tíz utas meghalt, köztük, amint jelentik, a területiális hadsereg több katonája, azonkívül több katona és polgárember megsebesült, köztük kettő súlyosan.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Édes anyja nem tudta mire magyarázni leánya szokatlan jövedvét. Keresett, kutatót utána, amíg végre magyarázatát lelte. Ilona sokkal több időt töltött az irodában, mint azt eddig meg szokta tenni. Az irodában Rába Zoltánnal beszélgetett s mindig csak vele volt.

— Ilona rokonszenvezik ezzel az emberrel! — gondolta magában Tiborné. — Utána kell járnom, hogy milyen ember ez s méltó-e egyáltalában arra a kitüntető bizalomra, amellyel Ilona körülveszi. Mindent tudni akarok.

Tiborné ettől kezdve minden idejét arra fordította, hogy Rába Zoltán után kerdzősködjék. Óvatosan tette, nehogy feltűnés keltsen vele. És amit megtudott, az meglepte. Nem úgy sikerült, ahogy ő akarta. Azt szerette volna, hogy leányában ellen-szenvet teremtsen Rába Zoltán iránt. Nem lehetett. Mert minden jót, amit csak egy emberre rálehet halmazni, azt mind rá halmazták Rába Zoltánra. Végeredményben csak azt tudta meg róla, hogy az egy végtelenül kedves, becsületes, egyenes, tiszta jellemű, valóságos tökéletes ember.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

November 10.

Budapesti gabonatőzsde.

10 fillérrel drágább áron elkölt (50 kilogrammonként) 22000 mm. buza.

Rozs, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben jobb amerikai jegyzésekre és a spekuláció fedezése miatt szilárd volt az irányzat. A gabonaneműek ára néhány fillérrel javult.

A forgalom időnként élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza október	1275	1268—1269
Buza ápr. 1909.	1084	1081—1080
Rozs októberre	930	932—930
Rozs ápril	1061	1056—1055
Zab októberre	—	—
Zab április	853	852—851
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	750	747—746

Budapesti értéktőzsde.

Bécsi vételek, valamint jobb politikai és külföldi jelentések következtében szilárd volt az irányzat a mai előtőzsdén. Az értékek árfolyamai barátságos hangulat mellett némileg emelkedtek. Közúti vasút részvényei 5—6 koronával javultak.

Apróhirdetések.

Jó írású kisasszonyt keresek; előképzettség mellékes. Jó írás és számolásban jártasság főköllék. Cim a kiadóban. 785

Házmesteri állás azonnal elfoglalható. Igen közel a piachoz tágas lakás házmesternek adatik, oly szolgálatokért, melyet az asszony naponként pár óra alatt elvégezhet. Gyermekek elnyben részesül. ? Megmondja a kiadóhivatal.

Bonogán és Somossy
 Debrecen, Kistemplombazár.
 Szőnyegek, függönyök,
 ágy és asztalterítők,
 flaneltakarók, linoleum
 „Valódi persa szőnyegek“
 nagy raktára.

Telefon 210
FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata.
 Debrecen, nagytráfi utvar.
 Legolcsóbban és szakszertően készít
villamos világítási
 berendezéseket.
 Házi és magán telefonok, villacsengők
 berendezését és évi jákában tartását,
 valamint minden e szakmába vágó és
 legkomplikáltabb munkát.

Kiadó üzlethelyiség.
 Piac utca 72. szám alatti Gznz-féle
 részvénytársaság által bérelt nagy utcai
 üzlethelyiség, megfelelő nagy pinceraktár-
 helyiségekkel együtt a jelenlegi bérlő tá-
 vozása miatt 1909. január 1-től kezdődőleg
 bérbe adatik.
 Értekezhetni Lukács Emil ügyvédi
 irodájában.

Ha pénzt
 áldozza
nyomtatványra!!
 ha célszerű, izléses
JÓ MUNKÁT
 kíván, — hívja telefonon
108. számot,
 azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
 könyvnyomdája és papirkereskedése
Piac-utca 30. szám

Kardos László
 nagyraktára.
 Folyton érkező elsőrendű
vászon, kelengye,
fehérnemű, paplan,
függöny, zsebkendő
és harisnya
 újdonságokkal áll a t. közönség
 rendelkezésére.
Debrecen, Kossuth-u. 9.
 Telefon sz. 113.

Hirdetmény.
 Mindazon zálogtárgyak, melyek-
 nek határideje lejárt,
 f. év nov. hó 20-án, délután 2 óraker
 hatósági kiküldött jelenlétében eladatnak
 Debrecen, 1908. nov. 10.
 Debreceni kézizálog kölcsön Intézet r.-i.
 Debrecen, Arany János utca 9.

Egy ló után való
 jó karban lévő
árúkihordó-kocsi
 megvételre kerestetik.
 Czim a kiadóhivatalban.

NYOMDAI MUNKÁK!!
 eljegyzési kártya,
 meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
 csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a leg-
 olcsóbb árakon készülnek a
Debreceni Újság Nyomdájában
 Arany János-utca 47. szám alatt.
 Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők,
 Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Magyar találmány! Magyar ipari!
66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
 érhető el ujj és régieserép kályhánál a
RAPID
 alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva
 az összes európai és amerikai egyesült-
 államokban szabadalmazva.
Több előismerő oklevél.
 Nagyság szerint 30—36 koronáért kap-
 ható és megrendelhető:
TÓTH GYULA
 vaskereskedésében (Telefon 29) és a „RAPID“
 gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Csinos glace,
 Finom svéd,
 Tartos szarvasbőr
keztük
 hölgyek, urak és gyermekek részére
 óriási választékban
Schön Sándor
 keztük, kötszer és orvosi műszerráában.
 Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stonczinger ház.)

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 158 sz.

Eperjesi cserépkályhák
 gyári raktára és
egyedárusítása
 Debrecen és vidékére
KOVÁCS GYULA
 vasúzetében
 a „Bika“ szálloda mellett.
 1738

A bőr ápolása kötelesség az egészség
 érdekében erre legalkalmasabb szer a
Mollitergin,
 mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek)
 rugalmát, hamvaságát, rózsaszínben játszó
 fényességét. Megszünteti a kézfőzőséget.
 Az eldurvult, kirepedezett és szárazkítja arcot
 vagy kezet, a leggyorsabb idő alatt fehérré s
 puhává teszi! Poudre átt. is igen ajánlatos!
 Készítse gyors és biztos! Egy üveg
 Mint bőrápoló szer paratán **MOLLITERGIN**
 Töltesse fényes és ártalmatlan! Ára 1 kor.
 Készítő helye a raktára
Mihalevits Jeno gyógyszerháza a „Mogy“-hoz
DEBRECENBEN,
 Főpnc 21. sz. alatt, a Városházánál szemben.

Nagy Lajos
 hirdetési irodájából Debrecen Csapó-u. 18.
 Aki építkezni akar, ragadja meg
 az alkalmat. Van most egy hosszú
 sarok telek az óriási forgalmu Csapó
 utcában.
 És pedig a Csapó utca 84. szám alatt
 gyönyörű nagy telek és még hozzá 6500 frt.-
 ért megkapható, a mostani épületek, mik
 rajta vannak, jelengleg is hoznak 900 korona
 évi haszonbért.
 Rajta tehát építőmester urak!
 Most itt az alkalom. 3259

Selyem-, plös- és posztó-függönyök
Butorszövetek
Moquettek
 dus választékban és jutányos árak
 mellett kaphatók:
Bosznay J. és Társa
 Magyarország e legnagyobb
Szőnyegáruházában,
Debrecen, Kossut-utca 5. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 székig 40 fill., minden további szék 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szék 8 fill.

Leírás nélküli hirdetések ára különösen magas. A hirdetés a megjelenés postabélyeg betárolásáig tart.

Apró hirdetések előre esztergál.

AJÁNLAT.

KEREKES telep 7. szám alatt kiadó 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel együtt, Péterfia utca 55. 734

MINDENES főzőt, kis családhoz fogadok, ajánlkozni első lakások Csapó utca 53. 758

OSZKA ruhák, blúzok és szövet aljak, férfi és női cipők és egy téli férfi kabát eladó. Cim a kiadóban. 697

MAGÁN detektív iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Krämer József. 650

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

VIGYAZATI 1 liter szalon petroleum 12 kr., 1 kg. szilva 12 kr., 100 kg. vágott fa 120 kr. Darvas Miksa Teleki utca, sarok. 610

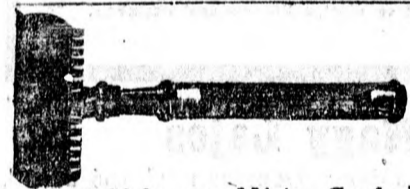
FÉRFI- és női gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, szines és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

URI emberek ebéd kosztot kapnak jutányos áron, Szent-Anna-u. 58. sz. 391

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizetek, krepek, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek

KÁPOSZTÁS hordók Péterfia-u. 76. sz. a. kaphatók 598

ZENEDET végzett okleveles tanítónő 1 koronáért zongora órákat ad. Cim a kiadóban. 592

LEGUJABB! Ön-beretv alkalmas készülő, teljesen veszélymentes, 12 darab kétélű pengéjével 14 korona Márton Gyula üzletében Piac-utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

LÉGSZESZ, vízvezeték, kutszivattyúk felszerelését és javítását legolcsóbban vállalkunk. Balázs és Nagy Sándor. Darabos-u. 27. 659

MAGÁNTANULOK oktatására ajánlkozok tanítónő Loveleket Antalffy könyvkereskedésébe kér.

SZABOLCS legszebb fekvésű szőlőjéből 6000 liter kitünő bor eladó. Ertekezhetni Meskó Gyulával Hajdúnánáson. 761

BÉRBE adatik 160 hold — ezer ölével számított — nagy gazdasági épületekkel ellátott földbirtok, ideai szénatermésű, a Zemplén megyei Tallya községben, január hó 1-től. Vasúti állomás 10 perc. Cim a kiadóhivatásban. 717

NOI és kislány kalapok olcsón kaphatók Czobán Mariskánál Jókai utca 22. 776

EGY ügyes vasalónő házakhoz ajánlkozik, kinyit és gallérokat fényesen vasal. Cim a kiadóban. 782

HURKA-ESTÉLY lesz e hó 14-én szombaton a Pacsirta utca 48. sz. alatti kisvendéglőben, amelyre a n. é. közönséget illő tisztelettel meghívja Csomor Gyula, vendéglős. 780

KIADO szőlőtelep, a Kónyatelep 27. sz. alatt, a Mórteleppel szemközt, lakóházzal együtt amely áll két szoba, konyha, kamara, pince, kút és különálló istállóval, valamint nagy sertesakol, gazdálkodásra is nagyon alkalmas hely. Ertekezhetni a Pacsirta utca 48. szám alatti vendéglősnél. 779

KERESLET.

BIZTOSITASI üzletszerzők magas jutalék javadalmazása mellett és fix fizetéssel felvétetnek. Cim a kiadóhivatásban. 700

RAKTAR helyiséget keres Kühne gépgyár Piac utca 28. 777

MUNKÁS leányok és fényező férfi gép mellé felvétetnek. Gőzmosoda, Széchenyi-u. 42. sz. TANULO leányok fehérnemű varrodába felvétetnek díjazás nélkül, Kossuth-utca 58., kezezt épület.

JO házból való fiatal tanítónő kerestetik, ki kezdő gyermeket zongorára is oktatna. Debrecenhez közeli városkába uri családhoz, hol kellemes otthonra is találna. Jelentkezhetni József kir. herceg utca 6. kapu alatt jobbra. 784

EGY ügyes mosónőt keresek, ki a ruhát elvinné magához mosni. Bethlen utca 76. 781

KERESKEDELMIT végzett leány vidéki nagyobb városban könyvelőnek felvétetik, értekezhetni Thaisz Arthur papirkereskedésében. 783

ELADÁS.

ELADO 4 és 6 lóerejű gőzcséplő teljes jó karban. Cim a kiadóba. 744

**Legjobb árak,
legszebb ékszerek**
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műorás
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós
festőiskolája

Piac utca 42. sz. a.

Hát a kerthelyiségben megnyílt.

Beszélgéseket ugyanott elfogad
d. o. 9—12-ig, d. n. 2—4-ig.

A Földes-féle

MARGIT-CRÉME

legjobb a világon, hatása csodás.

Gyorsan és biztosan ható szer szeplő-, máj- és bőrfoltok, kiütések, pattanások és mindenemű bőrbaj ellen. Pár nap alatt ifjítja és szépíti az arcot. Kapható mindenütt, Nagy tégely 2 kor. Kis tégely 1 korona. Készíti Földes Kelemen gyógyszer. Aradon. Főraktár Debrecenben; Balázs Odón, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög, Mihalevits Jenő, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerárakban.

A közönség megtévesztését előző utánzásoktól óvakodjunk.

Modern földszinti utcai lakás,

Arany János utca legelegjén ujonnan épülő házban, 4 szoba, 2 előszoba, fürdő, cselédszoba konyha és kamarával, víz-gáz és villanyvezetékekkel, május elsejére kiadó.

Közelebbi cím a kiadóhivatásban.

Telefon 276. Telefon 276.

TÜZIFA

Ol és vagon számra házhoz szállítva.

A téli időszak beálltával van szerencsém a nagy közönség b. figyelmét felhívni tűzifa nagy raktárunkra, hol bármily minőségű és mennyiségű kizárólag 3 éves vágású száraz tűzifa a legnagyobb ellenőrzés és szavatosság mellett lesz a vevőnek rendelkezése szerint lakására szállítva. Megrendelések elfogadhatnak: Halköz 4. sz. és Piac utca 26. sz. Békesi prima házi kenyér sütőde üzletében

Tisztelettel; **Hay Károly és fia.**
tűzifakereskedő.

Legjobb és így a legolcsóbb
villamos világítás
és
erőátviteli berendezéseket

Fazekas Imre

készíti. Ivlámpák és motorok kezelése és évi karban tartása mérsékelt díj mellett elvállaltatik.

Iroda Piacz utca 77. szám.
Telefon 567. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepcsőtől eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer körsvény, csusz és megfázás egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozett eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr okaszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére. Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor 90 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” védjegyével van ellátva.

Főszékhely: **MOLL A. gyógyszerész**
es. és kir. udvari szállító által.
Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.